GEMEENTE Brielle

GEMEENTEBLAD

Officiële uitgave van gemeente Brielle.

Nr. 2759
11 januari
2016

Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning 2015

Hoofdstuk 1 Algemeen

Inleiding

De drie gemeenten op Voorne, te weten: Brielle, Hellevoetsluis en Westvoorne hebben met het oog op de invoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (verder te noemen Wmo 2015) met de beleidsvoorbereiding nauw samengewerkt. De drie gemeenten hebben in 2014 gezamenlijk een beleidsplan en een verordening opgesteld. Ook onderhavige beleidsregels zijn in gezamenlijkheid tot stand gekomen. Dit hoofdstuk heeft een informatief karakter.

De wettelijke opdracht

De Wmo 2015 draagt gemeenten onder meer op zorg te dragen voor maatschappelijke ondersteuning en de kwaliteit en continuïteit van voorzieningen. Onder maatschappelijke ondersteuning (art. 1.1.1 lid 1 van de wet) wordt verstaan:

1. bevorderen van de sociale samenhang, de mantelzorg en vrijwilligerswerk, de toegankelijkheid van voorzieningen, diensten en ruimten voor mensen met een beperking, de veiligheid en leefbaarheid in de gemeente, alsmede voorkomen en bestrijden van huiselijk geweld,
2. ondersteunen van de zelfredzaamheid en de participatie van personen met een beperking of met chronische psychische of psychosociale problemen zoveel mogelijk in de eigen leefomgeving,
3. bieden van beschermd wonen en opvang.

Onder voorzieningen worden algemene voorzieningen en maatwerkvoorzieningen verstaan (art. 1.1.1 lid 1 van de wet).

Het bieden van maatwerk

De Wmo 2015 vormt het kader dat waarborgt dat de inhoud en de kwaliteit van ondersteuning is afgestemd op de eisen die daaraan in de individuele situatie mogen worden gesteld. De Wmo 2015 gaat uit van maatwerk; de aanname dat de kwaliteit van de ondersteuning aan een cliënt wordt bevorderd als die zo goed als mogelijk wordt afgestemd op de persoonlijke situatie van de cliënt. Daarbij biedt de Wmo 2015 een basisnorm voor kwaliteit als uitgangspunt voor gemeentelijk kwaliteitsbeleid en voor aanbieders van voorzieningen. Deze basisnorm vereist dat een voorziening in ieder geval:

- veilig, doeltreffend, doelmatig en cliëntgericht wordt verstrekt;
- is afgestemd op de reële behoefte van de cliënt en andere zorg of hulp die hij ontvangt;
- wordt verstrekt in overeenstemming met de op de beroepskracht rustende verantwoordelijkheid, voortvloeiende uit de professionele standaard; en
- wordt verstrekt met respect voor en inachtneming van de rechten van de cliënt.

Eigen kracht van inwoners

De gedachte om bij het bieden van ondersteuning eerst te kijken naar wat iemand nog wel kan of zelf kan organiseren binnen zijn sociale netwerk om daarmee zijn zelfredzaamheid en participatie te vergroten, wordt meer gemeengoed en kan rekenen op een breder draagvlak in de samenleving. De vanzelfsprekendheid dat mensen in de eerste plaats zelf verantwoordelijkheid dragen voor de wijze waarop zij hun leven inrichten en deelnemen aan de samenleving, is in de Wmo 2015 expliciet verankerd. Als uitgangspunt geldt dat zelfredzaamheid en meedoen in de samenleving een verantwoordelijkheid is van mensen zelf. Bij eigen kracht hanteren wij als gemeente de volgende kernbegrippen:

kernbegrip	Kern	kernvraag
Zelfregie	Zelf bepalen	Wat wil ik?
Eigen kracht	Zelf kunnen	Wat kan ik?
Zelfredzaamheid	Zelfstandig mee kunnen doen	Is compensatie nodig?
Eigen verantwoordelijkheid	Zelf moeten of mogen?	Wat moet of mag ik zelf doen?

Inzet eigen netwerk

Tot die eigen verantwoordelijkheid van de burgers behoort ook dat hij/zij een beroep doet op familie en vrienden - het eigen sociale netwerk - alvorens hij bij de gemeente aanklopt voor hulp. Het is immers heel normaal dat mensen iets doen voor hun partner, familielid of goede vriend als die niet geheel op eigen kracht kan deelnemen aan de samenleving. Uitgangspunt is dat iedere burger eerst kijkt wat hij zelf kan doen, wat zijn sociale omgeving voor hem kan doen of wat hij zelf voor een ander kan doen. We zijn ons als gemeente ervan bewust dat de inzet door buren en vrienden niet afdwingbaar is, in te-

genstelling tot de inzet van huisgenoten (gebruikelijke zorg). Dit laat onverlet dat de overheid c.q. gemeente – gelet op de financiële ontwikkelingen, – "niet verder kunnen springen dan de polsstok lang is".

Hiermee wordt niet uit het oog verloren dat iedereen een beroep mag doen op de gemeente. Geen enkele cliënt wordt op voorhand uitgezonderd van de toegang tot ondersteuning. Een ieder kan zich melden met een ondersteuningsvraag. In het onderzoek dat het College na de melding uitvoert, zullen eigen kracht, eigen verantwoordelijkheid en de mogelijkheden van de sociale omgeving worden betrokken en meegewogen om uiteindelijk tot een besluit te komen over het al dan niet bieden van ondersteuning vanuit de gemeente. Het College beoordeelt in dit soort gevallen welke maatschappelijke ondersteuning een passende bijdrage levert aan het realiseren van een situatie waarin een cliënt in staat wordt gesteld tot zelfredzaamheid of participatie en zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kan blijven.

Mantelzorg
In artikel 1.1.1. van de Wmo 2015 is mantelzorg als volgt omschreven: *"hulp ten behoeve van zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen, opvang, jeugdhulp, het opvoeden en opgroeien van jeugdigen en zorg en overige diensten als bedoeld in de Zorgverzekeringswet, die rechtstreeks voortvloeit uit een tussen personen bestaande sociale relatie en die niet wordt verleend in het kader van een hulpverlenend beroep".*

De wettelijke taak ten aanzien van mantelzorg is voor de gemeente tweeledig van aard. Enerzijds zal de gemeente maatregelen dienen te nemen om het bieden van mantelzorg te bevorderen, anderzijds dient de gemeente een maatwerkvoorziening aan te bieden ter ontlasting van de mantelzorger.

Begripsbepalingen
Ter verduidelijking staan hieronder een aantal begrippen met betrekking tot de verschillende soorten plannen verwoord, die zowel in de Wmo 2015 als in de verordening gehanteerd worden. Voor de overige begripsbepalingen wordt verwezen naar de Wmo 2015 en de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Westvoorne 2015 verordening. Met onderstaande opsomming lijkt het dat er allerlei verschillende plannen worden opgesteld. Uitgangspunt voor de gemeente is dat in de praktijk gekomen wordt tot één gezin, één plan en één regisseur.

Persoonlijk plan = de cliënt kan aan het college een persoonlijk plan overhandigen waarin hij de omstandigheden, bedoeld in het vierde lid, onderdelen a tot en met g, beschrijft en aangeeft welke maatschappelijke ondersteuning naar zijn mening het meest is aangewezen. (artikel 2.3.2 tweede lid van de wet). In het persoonlijk plan moet in ieder geval blijken op welke manier de cliënt zelf denkt dat zijn behoefte aan maatschappelijke ondersteuning kan worden vormgegeven (zie artikel 2.3.2 vierde lid van de wet). De inhoud van die motivering moet betrekking hebben op de volgende onderwerpen:

a. de behoeften, persoonskenmerken en de voorkeuren van de cliënt;
b. de mogelijkheden om op eigen kracht of met gebruikelijke hulp zijn zelfredzaamheid of zijn participatie te verbeteren;
c. de mogelijkheden om met mantelzorg of hulp van andere personen uit zijn sociale netwerk te komen tot verbetering van zijn zelfredzaamheid of zijn participatie;
d. de behoefte aan maatregelen ter ondersteuning van de mantelzorger van de cliënt;
e. de mogelijkheden om met gebruikmaking van een algemene voorziening of door het verrichten van maatschappelijk nuttige activiteiten te komen tot verbetering van zijn zelfredzaamheid of zijn participatie.
   - *Ondersteuningsplan* = een in samenspraak met de cliënt door de gemeente opgesteld afsprakenkader over diens te vergen inzet, zijn sociaal netwerk, algemene voorzieningen en/of maatwerkvoorzieningen gelet op zijn beperking(en) waaronder ook criteria als bedoeld in het budgetplan kunnen zijn inbegrepen (art. 1 onder f. van de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Westvoorne.
   - *Hulpverleningsplan* = een plan opgesteld door de aanbieder in overleg met de cliënt.
   - *Gespreksverslag* = het verslag van het "keukentafelgesprek" tussen de cliënt/mantelzorger/cliëntondersteuner en de gemeente inclusief de gemaakte afspraken over het vervolgonderzoek.
   - *Onderzoeksverslag* = optioneel kan een onderzoeksverslag als resultaat van het onderzoek na afronding van de onderzoeksfase mogelijk zijn.

Hoofdstuk 2 Procedures

Artikel 2.1 Doorzendplicht

Als de aanvraag niet onder de Wmo 2015 valt, maar onder een andere wettelijke regeling (zoals naar verwachting vanaf 2015 de Wet langdurige zorg (thans Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten)) valt, dan stuurt de gemeente de aanvraag door naar de juiste instantie. Ook als de aanvraag naar de verkeerde gemeente is gestuurd, dan wordt deze doorgezonden.

Artikel 2.2 Maatschappelijke opvang en beschermd wonen

Voor beide maatwerkvoorzieningen treedt de gemeente Nissewaard op als centrumgemeente. Voor beschermd wonen is met de centrumgemeente afgesproken, dat zij optreedt voor de gemeenten Brielle, Hellevoetsluis en Westvoorne. Op aanvragen wordt besloten door het college van Nissewaard. Dit betekent dat verzoeken van cliënten zullen worden doorverwezen.

Artikel 2.3 Inspelen op signalen

De gemeente heeft de mogelijkheid om naar aanleiding van een signaal uit de samenleving of een mondeling vraag, acties in gang te zetten. Er zal contact opgenomen worden met de cliënt om het signaal te verifiëren en verder op te pakken. Er kan nadien aan de cliënt gevraagd worden om alsnog een aanvraagformulier Wmo in te vullen en te ondertekenen. Dit kan ook via ondertekening van het gespreksverslag. Ondertekening is juridisch noodzakelijk om te voorkomen dat de gemeente een maatvoorziening verstrekt waarvan de cliënt zegt deze niet gevraagd te hebben.

Artikel 2.4 Advisering

Op grond van het bepaalde in artikel 5 van de Verordening kan het college advies inwinnen bij een (medisch) adviseur voor een zorgvuldig onderzoek om te bepalen of er al dan niet sprake is van een noodzaak. Er wordt advies ingewonnen in het geval er geen eigenstandig oordeel gevormd kan worden over de hulpvraag, de medische noodzaak en de oplossingsrichting.

Artikel 2.5 Evaluatie

In het ondersteuningsplan worden afspraken gemaakt over evaluatie en/of nazorg passend bij de individuele situatie.

Artikel 2.6 Klachtenregeling

1. Voor wat betreft de klachtenregeling is geen aanvulling op de bestaande klachtenregeling aan de orde. Voor de afhandeling van klachten is het bepaalde in hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing en de eventueel aanvullende gemeentelijke klachtenregeling.
2. In het geval het een klacht betreft over een aanbieder van maatschappelijke ondersteuning is de cliënt eerst aangewezen om de betreffende klachtenprocedure van die aanbieder te volgen, alvorens een klacht bij de gemeente kan worden ingediend.

Hoofdstuk 3 Afwegingskader

Dit afwegingskader dient ertoe om te komen tot de oplossing, die passend is bij de vraag van de cliënt en biedt daarmee een handvat voor het op te stellen ondersteuningsplan.

Artikel 3.1 Afwegingskader

a. H et gespreks verslag is uitgangspunt voor de beoordeling

Bij het beoordelen van een hulpvraag geldt het gespreksverslag als uitgangspunt.

b. A lgemeen gebruikelijke voorzieningen

De gemeente kent geen maatwerkvoorziening toe, die als algemeen gebruikelijk is aan te merken. Criteria bij het beoordelen of een zaak algemeen gebruikelijk is:

- is het middel niet speciaal voor mensen met een handicap of beperking?
- is het normaal in de handel verkrijgbaar, overal te koop?
- is het niet aanzienlijk duurder dan vergelijkbare producten?
- is het ook in betreffende situatie algemeen gebruikelijk?

Indien alle vragen met 'ja' kunnen worden beantwoord, is veelal sprake van een algemeen gebruikelijke zaak.

c . Eigen mogelijkheden
In eerste instantie wordt gekeken of de problematiek opgelost/ verminderd kan worden binnen de eigen mogelijkheden en eigen kracht van de cliënt. Voor een cliënt die zelf in staat is om zijn beperkingen in de zelfredzaamheid en participatie op te lossen of zich op eigen kracht kan handhaven in de samenleving, bestaat geen noodzaak tot ondersteuning middels een maatwerkvoorziening.
Voor het zelf oplossen van een probleem is de cliënt verantwoordelijk. Deze eigen verantwoordelijkheid is ook van toepassing wanneer:

- de cliënt redelijkerwijs de noodzaak tot ondersteuning had kunnen voorkomen;
- de cliënt redelijkerwijs maatregelen had kunnen treffen omdat de noodzaak voor ondersteuning voorzienbaar en/of voorspelbaar was voor de cliënt.

Onder eigen mogelijkheden valt ook adequate of nieuwe oplossingen die te verkrijgen zijn met behulp van behandeling, revalidatie, reactivering, leren of aanpassing van de omgeving of medische hulpmiddelen. Om dit te beoordelen, kan de medisch adviseur geraadpleegd worden. Conclusie is mogelijk dat de beperkingen geheel of gedeeltelijk zijn op te heffen. Ook wordt gekeken naar een mogelijk anti-revaliderende werking van ondersteuning.
Een ander aspect waar naar gekeken wordt, is in hoeverre een cliënt financieel in staat is om de eigen mogelijkheden te organiseren en kostenbewustzijn te creëren.

d. Andere wet- en regelgeving
Een maatwerkvoorziening wordt geweigerd indien de cliënt aanspraak heeft op andere wet- of regelgeving of er redenen zijn om aan te nemen dat de cliënt daarop een aanspraak kan doen maar weigert om hier aan mee te werken.

e. G ebruikelijke hulp
Bij gebruikelijke hulp wordt dezelfde beleidslijn gevolgd zoals deze onder de AWBZ door het Centrum voor Indicatiestelling (CIZ) werd gehanteerd. Gebruikelijke hulp, die huisgenoten geacht worden aan elkaar te verlenen, wordt ook als een voorliggende voorziening beschouwd. Het principe ‘gebruikelijke hulp’ is gebaseerd op de gedachte dat een leefeenheid samen verantwoordelijk is voor het huishouden. Er mag daarbij echter geen sprake zijn van (dreigende) overbelasting van de huisgeno(o)t(en). Overbelasting of dreigende overbelasting moet objectief worden vastgesteld, bijvoorbeeld door medisch onderzoek.
Het college beoordeelt of sprake is van gebruikelijke hulp. Een cliënt kan geen beroep doen op een maatwerkvoorziening indien hulp, die naar algemeen aanvaarde opvattingen in redelijkheid mag worden verwacht van de echtgenoot/partner, ouders, inwonende kinderen of andere huisgenoten, aanwezig is.

Huisgenoot
Onder huisgenoot wordt verstaan: een persoon die, ofwel op basis van een familieband, ofwel op basis van een bewuste keuze, één huishouden vormt met de persoon die beperkingen ondervindt.

Geen huisgenoot
Personen die een (pension)kamer huren, niet in enige familiebetrekking staan tot de aanvrager en een huurcontract hebben, worden niet gezien als onderdeel van de leefeenheid.

Huishouden naast een baan
Bij gebruikelijke hulp wordt uitgegaan van de mogelijkheid om naast een baan een huishouden te kunnen runnen. Iedereen die werkt moet naast zijn werk het huishouden doen of hier eigen oplossingen voor zoeken, zoals het inhuren van particuliere hulp. Dat geldt bijvoorbeeld ook voor tweeverdieners.

Ver en lang van huis
Alleen bij daadwerkelijke afwezigheid van de huisgenoot gedurende een aantal dagen en nachten (meer dan de helft per week), zullen de niet-uitstelbare taken overgenomen kunnen worden. Bij het zwaar en licht huishoudelijk werk gaat het veelal om uitstelbare taken. Alleen als schoonmaken niet kan blijven liggen (regelmatig geknoeide vloeistoffen en eten) zal dat direct moeten gebeuren. Hier zal dan ondanks de gedeeltelijk gebruikelijke hulp wel voor geïndiceerd worden. Vakantie heeft geen verplichtend karakter en wordt dus als eigen keuze gezien.

Rekening houden met de leeftijd van de huisgenoten
Bij gebruikelijke zorg wordt er rekening gehouden met de leeftijd van de huisgenoot.
Van een volwassen (vanaf 18 jaar) gezonde huisgenoot wordt verwacht dat deze de volgende taken overneemt wanneer de cliënt er niet toe in staat is:

- het bieden van hulp bij of het overnemen van alle huishoudelijke taken (zwaar huishoudelijk werk, licht huishoudelijk werk, de was en strijk, boodschappen doen, maaltijden verzorgen, dagelijkse organisatie van het huishouden);
- het bieden van hulp bij of het overnemen van taken die bij een gezamenlijk huishouden horen, zoals het doen van de administratie;
- het verzorgen van jongere gezinsleden;
- het bieden van alle begeleiding in kortdurende situaties, met uitzicht op een dusdanig herstel van het probleem en de daarmee samenhangende zelfredzaamheid van de cliënt dat hulp daarna niet langer is aangewezen (circa 6 maanden);
- het begeleiden van de cliënt op het terrein van maatschappelijke participatie en het maatschappelijk verkeer in eigen vervoer of collectief vervoer (inclusief bezoek aan familie, bezoek aan artsen/therapeuten/ziekenhuis, dagactiviteiten, enzovoort).
- Bij jong volwassenen van 18 tot 23 jaar kan afgeweken worden van bovenstaande als dit het volgen van een opleiding of zoeken naar betaald werk in de weg staat. Daarbij wordt gekeken naar de belastbaarheid van betrokkene.

Van huisgenoten tussen de 12 en 18 jaar wordt, afhankelijk van de individuele mogelijkheden (situatie), de volgende bijdrage verwacht:
- de eigen kamer opruimen/schoonmaken;
- lichte huishoudelijke taken verrichten (opruimen, tafel dekken en afruimen, helpen met de afwas)
- (kleine) boodschappen doen;
- helpen bij het verzorgen van jongere gezinsleden (bijvoorbeeld kinderen naar school brengen of halen).

Een uitzondering op gebruikelijke hulp kan gemaakt worden indien:
- de huisgenoot door geobjectiveerde beperkingen en/of onvoldoende kennis/vaardigheden niet in staat is om de gebruikelijke hulp te bieden en deze vaardigheden niet kan aanleren. De (medische) gegevens ter onderbouwing hiervan moeten door de cliënt/huisgenoot worden aangeleverd. Op verzoek van de gemeente kan hiervoor een beoordeling door een onafhankelijke sociaal medisch adviseur gevraagd worden.
- De gebruikelijke hulp van niet uitstelbare aard is en de huisgenoot niet beschikbaar is vanwege de reguliere school- of werkweek;
- De cliënt een zeer korte levensverwachting heeft (< 3 maanden).
- De huisgenoot overbelast is of dreigt te raken. De gegevens ter onderbouwing hiervan moeten door de cliënt/huisgenoot worden aangeleverd. Voorts zal veelal een beoordeling door een onafhankelijke arts moeten plaatsvinden. Een maatwerkvoorziening bij (dreigende) overbelasting van een huisgenoot wordt in eerste instantie slechts verstrekt voor 3 maanden ter ontlasting van de huisgenoot. Daarbij gelden de volgende voorwaarden:
  - Wanneer er voor de huisgenoot eigen mogelijkheden en/of voorliggende voorzieningen zijn om de (dreigende) overbelasting op te heffen, dienen deze eigen mogelijkheden en/of voorliggende voorzieningen hiertoe te worden aangewend. Als er sprake is van (dreigende) overbelasting vanwege het zelf leveren van persoonlijke verzorging aan de cliënt, dient men die overbelasting op te heffen door deze zorg door (andere) zorgverleners uit te laten voeren.
  - Voor zover de (dreigende) overbelasting wordt veroorzaakt door maatschappelijke activiteiten buiten de gebruikelijke hulp, al dan niet in combinatie met een fulltime school- of werkweek, gaat het verlenen van gebruikelijke hulp voor op die maatschappelijke activiteiten.
  - Bij overbelasting door een dienstverband van teveel uren of teveel overuren, of als gevolg van spanningen op het werk, moet de oplossing in de eerste plaats gezocht worden in minder (over)uren gaan werken of aanpak van de spanningen op het werk.

f. Inzet sociale netwerk
Indien de inzet van mantelzorg of hulp van andere personen uit het sociale netwerk resulteert in voldoende zelfredzaamheid en participatie van de cliënt is een maatwerkvoorziening niet noodzakelijk. Onderzoek (verkenning) naar de mogelijkheden van hulp uit het netwerk zal eerst plaatsvinden. Als een cliënt niet geholpen wil worden door een mantelzorger die dit aanbiedt, kan de cliënt dat weigeren. Het verrichten van mantelzorg is daarmee niet afdwingbaar.
Bij het onderzoek naar de mogelijkheden van de inzet van mantelzorg wordt ook oog gehouden voor (dreigende) overbelasting bij de mantelzorger.

g. Algemene en voorliggende voorzieningen
Het college beoordeelt of voorliggende en algemene voorzieningen, waarbij inzet van vrijwilligers (diensten) mogelijk kan zijn.

Een algemene voorziening is een voorziening (in de vorm van diensten/activiteiten/hulpmiddelen), die zonder voorafgaand onderzoek naar de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van de gebruikers, toegankelijk is en dat is gericht op maatschappelijke ondersteuning. Een algemene voorziening is voorliggend op een maatwerkvoorziening.

h. Voorzienbaarheid
Van onze inwoners wordt verwacht dat ze in redelijkheid rekening houden met hun beperkingen of beperkingen waar men in de nabije toekomst mee te maken krijgt, bijvoorbeeld vanwege ouderdom. Van de cliënt wordt verwacht dat hij of zij zelf alvast maatregelen treft om toekomstige problemen te voorkomen of op te lossen..

i. A fschrijvingstermijn
Het college houdt rekening met de algemeen gebruikelijke levensduur van een voorziening. Daarbij moet echter rekening worden gehouden met de aard van de voorziening en de persoonlijke situatie van de cliënt.

Normale afschrijvingstermijn
In het geval dat een woning aangepast moet worden, beoordeelt het college of de gebruikelijke levensduur van de voorziening reeds is verstreken. Voor een keuken/badkamer wordt een afschrijvingstermijn vijftien jaar gehanteerd en voor vloerbedekking/ stoffering acht jaar. Indien de afschrijvingstermijn verstreken is komt men voor aanpassing c.q. vervanging niet in aanmerking.

Eerder verstrekte voorziening
Voor zover de aanvraag betrekking heeft op reeds eerder bij of krachtens Verordeningen (Wet voorzieningen gehandicapten of Wmo) is verstrekt en de normale afschrijvingstermijn van de voorziening is nog niet verstreken, wordt de aanvraag in beginsel afgewezen. Voorzieningen waarvan de economische afschrijvingstermijn is verstreken, maar die nog goed functioneren, worden niet vervangen.

Een verloren gegane voorziening of schade/niet verwijtbaar
Een uitzondering kan worden gemaakt als de eerder vergoede of verstrekte maatwerkvoorziening verloren is gegaan of schade heeft opgelopen als gevolg van omstandigheden die niet aan de cliënt zijn toe te rekenen, of als de cliënt de gemeente geheel of gedeeltelijk tegemoetkomt in de veroorzaakte kosten. Hieronder kan ook worden verstaan dat betrokkene een beroep kan doen op een verzekering, zoals een opstalverzekering. Ook kan het redelijk zijn dat de gemeente eist dat de cliënt - indien een ander dan hijzelf de schade heeft veroorzaakt - de schadeveroorzaker aansprakelijk stelt.

Een verloren gegane voorziening of schade/ wel verwijtbaar
Het kan voorkomen dat door onzorgvuldig gebruik of misbruik meer reparaties dan gebruikelijk nodig zijn voor bijvoorbeeld een scootmobiel. Hetzelfde geldt als door grove nalatigheid een maatwerkvoorziening verloren gaat. Is dat het geval, dan schendt de cliënt (gebruiker) de verplichtingen verbonden aan de in bruikleen of in eigendom verstrekte maatwerkvoorziening. Het spreekt voor zich dat de schade (lees ook kosten reparatie) die rechtstreeks zijn te wijten aan de cliënt (gebruiker) niet op grond van de Wmo 2015 worden vergoed. In beginsel zal de cliënt (gebruiker) deze kosten zelf moeten betalen.

j. Bijzondere woonvormen
een eigen woning kan zowel een gekochte woning zijn als een huurwoning. Ook bij afwijkende situaties, wordt in principe gesproken van woning. Bijzondere woonvormen waar de gemeente op grond van de Wmo 2015 geen maatwerkvoorziening hoeft te treffen, zijn:

- hotels;
- pensions;
- trekkerswoonwagens;
- kloosters;
- tweede woningen;
- vakantiewoningen;
- recreatiewoningen;
- kamerverhuur.

Deze uitsluitingen betreffen woonvormen die niet als hoofdwoning dienst doen en dus niet permanent bewoond worden. Natuurlijk kunnen bewoners van dergelijke woningen wel bij de gemeente terecht voor advies en informatie.

O p gehandicapten of voor woongebouwen , bestemd voor de leeftijdscategorie van 55 jaar en ouder
Voor specifiek op gehandicapten en/of voor de doelgroep van 55 plus gerichte woongebouwen is de gemeente op grond van de Wmo 2015 niet verantwoordelijk om een maatwerkvoorziening te treffen. Van de eigenaar van het gebouw mag immers verwacht worden dat als hij een gebouw aanduidt als geschikt voor gehandicapten of 55-plussers, hij daar ook de voorzieningen voor heeft getroffen. Voor-

zieningen en aanpassingen in deze woningen kunnen worden gezien als algemeen gebruikelijk en standaard aanwezig. Reguliere woningen die op grond van de Wmo zijn aangepast, worden niet gezien als op gehandicapten en/of 55 plussers gericht. De woningen zijn immers in eerste instantie niet als zodanig gebouwd.
Voor wooncomplexen die niet specifiek op ouderen zijn gericht, maar waar meer dan 60% van de woningen door één of meer 55 -ers bewoond worden, is de eigenaar (of de vereniging van eigenaren) verantwoordelijk voor wat betreft aanpassingen in de gemeenschappelijke ruimtes van het gebouw. Ook hier geldt weer dat deze voorzieningen als algemeen gebruikelijk worden aangemerkt.
Personen met beperkingen die verhuizen van of naar een AWBZ/Wlz-woning waarbij de functie "verblijf" van toepassing is, of die verhuizen van of naar een andere niet-zelfstandige woning, hebben in principe geen recht op woningaanpassingen.

k. Maatwerkvoorziening
Als het voorafgaande niet heeft geleid tot een oplossing van het probleem, kent het college een maatwerkvoorziening toe. Voor de in te zetten maatwerkvoorziening geldt het bereiken van een of meerdere hierna genoemde resultaten:

Resultaat 1. Een schoon en leefbaar huis;
Tot een schoon en leefbaar huis behoort het zwaar en licht huishoudelijk werk. Het gaat daarbij concreet om het stofzuigen van de woning, het soppen van badkamer, keuken, toilet, het dweilen van vloeren en het verder schoon en opgeruimd houden van de ruimten.
Het gaat om alle activiteiten om het huis, inclusief balkon en berging van de ramen aan de buitenkant (voorliggend), maar exclusief de tuin en het lappen, schoon en leefbaar te houden. Deze ruimten zijn die ruimten die (op het niveau van sociale woningbouw) voor dagelijks gebruik noodzakelijk zijn. Het niveau van sociale woningbouw betekent dat dit niveau als uitgangspunt wordt genomen. Daarbij kunnen persoonskenmerken en behoeften het noodzakelijk maken hiervan af te wijken.

Resultaat 2. Wonen in een geschikt huis;
Voordat er een maatwerkvoorziening toegekend kan worden is er een belangrijke voorwaarde: er moet een woning zijn. Als er geen woning is, is het niet binnen het kader van de Wmo de taak van de gemeente om voor een woning te zorgen. Iedere Nederlandse burger dient zelf voor een woning te zorgen. Bij de keus van een woning wordt uiteraard rekening gehouden met de eigen situatie. Dat betekent ook dat er met bestaande of bekende toekomstige beperkingen rekening wordt gehouden. Als de woning dan nog niet geschikt is kan het college een maatwerkvoorziening toekennen.

Resultaat 3. Goederen voor primaire levensbehoeften;
In elk huishouden zijn boodschappen voor de dagelijkse levensbehoeften nodig. De door de gemeente in te zetten maatwerkvoorziening is beperkt tot het halen van de levensmiddelen en schoonmaakmiddelen, zaken die dagelijks/wekelijks gebruikt worden in elk huishouden en zo nodig de bereiding van maaltijden. Hieronder vallen niet de grotere inkopen zoals kleding en duurzame goederen, zoals (huishoudelijke) apparaten.

Resultaat 4. Beschikken over schone, draagbare en doelmatige kleding.
De dagelijkse kleding moet met enige regelmaat gereinigd worden. Dit betekent het wassen, drogen, eventueel strijken en opvouwen van kleding en linnengoed. En soms moet er klein verstelwerk worden gedaan, zoals het repareren van een los naadje of het vastzetten van een knoop. We spreken hierbij uitsluitend over normale kleding voor alledag. Daarbij is het uitgangspunt dat zo min mogelijk kleding gestreken hoeft te worden.

Resultaat 5. Het thuis zorgen voor kinderen die tot het gezin behoren.
De zorg voor kinderen die tot het huishouden behoren is in eerste instantie een taak van de ouders. Zo moeten werkende ouders er zorg voor dragen dat er op tijden dat zij beiden werken opvang voor de kinderen is. De Wmo heeft vooral een taak in het bijspringen zodat voor het gezin ruimte ontstaat om zelf een al dan niet tijdelijke oplossing te zoeken. Ook kan er sprake zijn van problemen ten aanzien van de verzorging en het verplaatsen door beperkingen van (één van de) ouders of juist van het kind.

Resultaat 6. Verplaatsen in en om de woning.
Verplaatsing in en om de woning kan voor mensen met een loopbeperking op verschillende manieren: met een rollator, lopend met krukken, met een trippelstoel of met een rolstoel. Van al deze voorzieningen valt alleen de rolstoel onder de Wmo.

Resultaat 7. Lokaal verplaatsen per vervoermiddel.
Het lokaal verplaatsen per vervoermiddel is de mogelijkheid om zich in de eigen woon- en leefomgeving te verplaatsen. Onder lokaal verplaatsen wordt verstaan de verplaatsingen tot ongeveer 20 kilometer rond de woning. Daarmee kunnen de bestemmingen zoals het ziekenhuis, het NS-station, een kerkgenootschap en andere maatschappelijke activiteiten worden bereikt. Alleen in het uiterste geval dat er

sprake is van dreigende vereenzaming kan van de verplaatsingsafstand van ongeveer 20 kilometer rond de woning worden afgeweken.

Resultaat 8. Hebben van contacten en deelname recreatieve, maatschappelijke en religieuze activiteiten. Hierbij gaat het om de mogelijkheid deel te nemen aan recreatieve, maatschappelijke en religieuze activiteiten in het leven van alledag. Een belangrijke voorwaarde hiervoor zit in een ander te bereiken resultaat: het zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel.

Resultaat 9. Het bevorderen, behouden of compenseren van de zelfredzaamheid ter voorkoming van opname in een instelling of verwaarlozing (begeleiding):

a. Organiseren van deelname aan activiteiten in het dagelijks leven;
b. Ondersteunen bij de organisatie van een huishouding;
c. Het ondersteunen bij of het oefenen met vaardigheden of handelingen gericht op bevorderen van de zelfredzaamheid;
d. Het ondersteunen bij of het oefenen met het aanbrengen van structuur of het voeren van regie;
e. Stimuleren van sociale contacten en voorkomen van een sociaal isolement;
f. Zichzelf kunnen verzorgen en behoud en verbeteren van psychisch welbevinden;
g. Voorkomen van verwaarlozing of opname;
h. Het versterken en bevorderen van duurzame inzet sociale netwerk. Hierbij kan het gaan om het instrueren van het netwerk rond een Cliënt of het bevorderen van de inzet van het sociale netwerk.
i. Het toezien van de hulpverlener op Algemeen Dagelijkse Activiteiten (ADL)-activiteiten door de cliënt.

Resultaat 10. Het bieden van dagbesteding

a. Bieden van zinvolle dagbesteding;
b. Bieden van dagritme en structuur;
c. stimuleren sociale contacten;
d. Voorkomen sociaal isolement;
e. Ontlasten mantelzorgers, bijvoorbeeld door het overnemen van toezicht en/of het ondersteunen bij en/of overnemen van handelingen;
f. Voorkomen, vertragen of begeleiden van achteruitgang in fysieke, cognitieve en sociaal-emotionele vaardigheden;
g. Indien passend bij de ontwikkelmogelijkheden van de cliënt, het aanleren en/of onderhouden van (arbeids)vaardigheden afgestemd op de interesses en mogelijkheden van de betrokkenen.

Resultaat 11. Kortdurend verblijf met als resultaat het overnemen van het toezicht op de cliënt ter ontlasting van de gebruikelijke zorger of mantelzorger.

Toelichting
De ondersteuning is gericht op het bevorderen, het behoud of het vertragen of begeleiden van de achteruitgang van de zelfredzaamheid van de cliënt. Bij zelfredzaamheid gaat het om de lichamelijke, cognitieve en psychische mogelijkheden die de cliënt in staat stellen om binnen de persoonlijke levenssfeer te functioneren. Het kan gaan om het behoud van of actief herstellen van het beperkte of afwezige regelvermogen van de cliënt, waardoor hij/zij onvoldoende of geen regie over het eigen leven kan voeren. Het kan dan gaan om zaken als het helpen plannen van activiteiten, regelen van dagelijkse zaken, het nemen van besluiten en het structureren van de dag. Maar ook om het bieden van praktische hulp en ondersteuning bij het uitvoeren of eventueel ondersteunen bij het oefenen van handelingen/vaardigheden die zelfredzaamheid tot doel hebben.

Hoofdstuk 4 Bepaling type maatwerkvoorziening

In dit hoofdstuk komen nadere bepalingen aan de orde die van toepassing zijn bij de keuze van een type maatwerkvoorziening.

Artikel 4.1 Primaat collectieve maatwerkvoorziening

Op dit moment kent de gemeente alleen het collectief vervoer als collectieve maatwerkvoorziening. Bij de vaststelling van de beleidsuitgangspunten heeft de gemeente er voor wat betreft vervoersvoorzieningen voor gekozen het primaat te leggen bij het aanbieden van collectief vraagafhankelijk vervoer. In de toekomst kunnen in de gemeente ook andere maatwerkvoorzieningen, die thans nog individueel georganiseerd zijn, als collectieve maatwerkvoorziening worden georganiseerd.

Artikel 4.2 Bestaande voorzieningen (hergebruik)

Het college gaat bij de in te zetten maatwerkvoorziening altijd uit van inzet van reeds bestaande voorzieningen, mits deze voor de cliënt een passende oplossing zijn.

Artikel 4.3 Goedkoopst adequate voorziening

Het college gaat bij de in te zetten maatwerkvoorziening altijd uit van de inzet van de goedkoopst adequate voorziening, mits deze voorziening voor de cliënt een passende oplossing is.

Artikel 4.4 Geldigheidsduur

Een indicatie kan afgegeven worden voor bepaalde of onbepaalde tijd afhankelijk van de aard van de voorziening en de persoonlijke situatie van de cliënt.

Artikel 4.5 Afwegingskader persoonsgebonden budget informele hulp

1. Indien het persoonsgebonden budget wordt besteed aan informele hulp door inzet van een persoon uit het sociale netwerk van de cliënt of aan een persoon die niet als beroepskracht wordt aangemerkt, is de cliënt verplicht om aan te tonen:
- dat de frequentie van de hulp aansluit bij de hulpvraag;
- dat de verleende hulp de algemeen gebruikelijke zorg en inzet voor elkaar overstijgt;
- dat de hulp niet leidt tot overbelasting van de cliënt, zijn netwerk of de persoon die de hulp uitvoert;
- dat de uitvoerder van het persoonsgebonden budget verklaart op geen enkele wijze druk te hebben uitgeoefend op de ontvanger van het persoonsgebonden budget bij diens besluitvorming;
- dat er sprake is van vervanging bij ziekte en/of vakantie van degene die de hulp levert.

2. Bij de beoordeling of een Persoonsgebonden budget voor informele hulp een passende oplossing is wordt meegewogen of de hulp veilig, doeltreffend, doelmatig en cliëntgericht is.

Artikel 4.6 Voorwaarden persoonsgebonden budget

- Een persoonsgebonden budget is niet mogelijk voor spoedeisende hulp.
- Een hulpverlener kan maximaal 40 uur per week werken voor de cliënt.
- Een hulpverlener ontvangt minimaal het wettelijk minimum uurloon.
- De cliënt is verantwoordelijk voor de kwaliteit van de ondersteuning. De cliënt maakt zelf afspraken met de hulpverlener over de prestaties.

Artikel 4.7 Aanspraak tegemoetkoming meerkosten

<u>Tegemoetkoming in de verhuiskosten in relatie tot algemeen gebruikelijk</u>
Een verhuiskostenvergoeding wordt alleen toegekend als de verhuizing voor de cliënt in kwestie niet algemeen gebruikelijk is. Een verhuizing is algemeen gebruikelijk voor bijvoorbeeld:
- jongeren die op zichzelf gaan wonen;
- jonge gezinnen die groter gaan wonen;
- 55 plussers die naar een 55-pluswoning of seniorenwoning verhuizen;
- bewoners van een AWBZ/Wlz-instelling die op een zeker moment zelfstandig gaan wonen.

<u>Weigeringsgronden tegemoetkoming in de verhuiskosten</u>
Er zijn vier mogelijke afwijzingsgronden:
- algemeen gebruikelijk;
- voorzienbaarheid van het gebruik moeten maken van een voorziening (op basis van unieke persoonskenmerken;
- verhuizing naar een AWBZ/Wlz-instelling of andere zorginstelling;
- verhuizing heeft al plaatsgevonden.

Artikel 4.8 Resultaat 2: Wonen in een geschikt huis

Primaat van verhuizen
Een afweging zal gemaakt moeten worden in die situaties dat het (technisch) mogelijk is om de woning aan te passen. In deze gevallen zal de gemeente bij het bepalen welke voorziening zal worden toegekend,

de verschillende consequenties zowel vanuit de gemeente als vanuit de aanvrager moeten afwegen tegen onder meer de kosten van de verschillende opties. Bij aanpassen van de huidige of toekomstige woning, waarbij aanbouw aan de woning noodzakelijk is, ligt het primaat bij de losse woonunit.

Het college geeft aan of de woning van de aanvrager wordt aangepast of dat de aanvrager naar een andere, beter geschikte woning dient te verhuizen. Het behoort tot ieders vrije keuze om te verhuizen, maar het niet-verhuizen naar een goedkoper aan te passen woning betekent dat compensatie door het college achterwege blijft.

Bij de uiteindelijke keuze spelen onderstaande factoren een rol. Deze zullen in onderling verband moeten worden bezien. Uit jurisprudentie blijkt dat het primaat van verhuizing in beginsel niet in strijd is met de in de wet opdragen plicht aan de gemeente tot het leveren van maatwerkoplossingen. Zwaarwegende omstandigheden kunnen aanleiding zijn om een uitzondering op dat primaat te maken. Denk hierbij aan:
- De aanwezigheid of afwezigheid van aangepaste of eenvoudig aan te passen woningen.
- Vergelijking van aanpassingskosten van de huidige versus de nieuwe woonruimte.
- Volkshuisvestelijke afwegingen.
- Snelheid waarmee woonprobleem kan worden opgelost.
- Sociale omstandigheden.
- Integrale afweging van de verschillende categorieën Wmo voorzieningen.
- Woonlastenconsequenties.
- Is de aanvrager eigenaar of huurder van de woning.

Artikel 4.9 Resultaat 9: Het bevorderen, behouden of compenseren van de zelfredzaamheid ter voorkoming van opname in een instelling of verwaarlozing (begeleiding)

De omvang van individuele begeleiding wordt bepaald in uren in de leveringsopdracht op basis van het hulpverleningsplan. De omvang van groepsgewijze ondersteuning wordt bepaald in dagdelen.

Artikel 4.10 Resultaat 10: Het bieden van dagbesteding

- Omvang: De omvang van dagbesteding wordt bepaald in dagdelen per week. Een dagdeel staat gelijk aan maximaal vier aaneengesloten uren.
- Vervoer naar dagbesteding: Als de cliënt is aangewezen op dagbesteding dient ook aandacht besteed te worden aan het vervoer. Indien dit niet middels eigen mogelijkheden/ omgeving op te lossen is dan is een maatwerkvoorziening mogelijk middels een indicatie voor vervoer dagbesteding. Dit vervoer wordt door de zorgaanbieder geregeld. Wanneer het voor de cliënt noodzakelijk is, wordt (rolstoel)vervoer toegekend. Bij de afweging of huisgenoten, mantelzorg of personen uit het sociale netwerk het vervoer voor de cliënt kunnen verzorgen of de cliënt kunnen begeleiden, wordt rekening gehouden met de frequentie van de dagbesteding.
  Er kan geen toezicht tijdens het vervoer worden geïndiceerd. Er mag namelijk worden aangenomen dat het niveau van het vervoer (inclusief het toezicht) naar deze zorg is aangepast aan de cliënten die worden vervoerd.

Artikel 4.11 Resultaat 11: Kortdurend verblijf

Het logeren in een instelling wordt slechts toegekend indien er een noodzaak is voor ontlasting van de persoon die gebruikelijke zorg of mantelzorg levert aan de cliënt en de cliënt is niet in staat om langdurig zelfstandig in de woning te verblijven.

Tot 2015 werd op grond van de AWBZ de functie kortdurend verblijf toegekend inclusief persoonlijke verzorging, verpleging en begeleiding. In de Wmo wordt voor deze maatwerkvoorziening, in tegenstelling tot dagbesteding, geen persoonlijke verzorging en verpleging verstrekt. Hiervoor is de zorgverzekeringswet verantwoordelijk. Daarom is de term “logeren” meer passend.
Het zwaartepunt van deze maatwerkvoorziening ligt vooral op logeren met als doel het overnemen van het toezicht op de cliënt ter ontlasting van de gebruikelijke zorger of mantelzorger. Het is te karakteriseren als logeren ter aanvulling op het wonen in de thuissituatie en niet voor het grootste deel van de week wonen in een instelling.

Het toezicht omvat altijd bovengebruikelijk toezicht. Het is toezicht waarop de cliënt op basis van aandoeningen, stoornissen en beperkingen noodzakelijkerwijs is aangewezen op regelmatige en onregelmatige momenten (dus ook permanent toezicht ’s nachts) en die geboden wordt op basis van actieve observatie. Het toezicht kan gericht zijn op:

- het bieden van fysieke zorg, zodat tijdig kan worden ingegrepen bij bijvoorbeeld valgevaar, of complicaties bij een ziekte; en/of,
- het verlenen van zorg op ongeregelde en/of frequente tijden, omdat de cliënt zelf niet (meer) in staat is om hulp in te roepen; en/of,
- het preventief ingrijpen bij gedragsproblemen (voorkomen van escalatie en gevaar).

Frequentie: maximaal drie etmalen per week waarbij het opsparen van dagen gedurende het kalenderjaar mogelijk is. Indien gekozen wordt voor het opsparen van dagen kan er maximaal drie weken aaneengesloten worden opgenomen.

Artikel 4.12 Persoonlijke verzorging

In twee situaties kan persoonlijke verzorging(PV) onderdeel uitmaken van de ondersteuning.

- Niet-lijfgebonden persoonlijke verzorging van cliënten (over het algemeen mensen met een zintuigelijke, een psychische of een verstandelijke beperking) die zichzelf wel kunnen wassen en aankleden en naar de wc gaan, maar daartoe aangespoord moeten worden door de begeleider omdat ze een regieprobleem hebben.
- Persoonlijke verzorging die moet worden verleend tijdens de dagbesteding. Het gaat dan bijvoorbeeld om mensen helpen met naar de wc gaan. Dit zijn handelingen die de begeleider van de dagbesteding verricht.

Aldus vastgesteld op 3 november 2015
Burgemeester en wethouders van Brielle
De secretaris, de burgemeester,

Bijlage 1 Indicatiecriteria voor begeleiding, dagbesteding of kortdurend verblijf

Om in aanmerking te komen voor begeleiding of dagbesteding moet zijn vastgesteld dat de cliënt matige tot zware beperkingen heeft op een of meer van de volgende vijf terreinen:

1. sociale redzaamheid;
2. bewegen en verplaatsen;
3. probleemgedrag;
4. psychisch functioneren;
5. of geheugen- en oriëntatiestoornissen.

Bij zware beperkingen zal goed gekeken moeten worden in hoeverre de cliënt in aanmerking kan komen voor zorg en ondersteuning vanuit de WLZ.

Ad 1. Sociale redzaamheid

Bij sociale redzaamheid gaat het om de volgende aspecten:

- begrijpen wat anderen zeggen;
- een gesprek voeren;
- zich begrijpelijk maken;
- initiëren en uitvoeren eenvoudige taken;
- kunnen lezen, schrijven en rekenen;
- communicatiehulpmiddel gebruiken;
- dagelijkse bezigheden;
- problemen oplossen en besluiten nemen;
- dagelijkse routine regelen;
- zelf geld beheren;
- initiëren en uitvoeren complexere taken;
- zelf administratie zaken bijhouden.

Lichte beperkingen

Lichte beperkingen houden in dat de cliënt lichte problemen heeft met de dagelijkse routine en met het uitvoeren van vooral complexere activiteiten. Met enige stimulans en/of toezicht is hij in staat zijn sociale leven zelfstandig vorm te geven, aankopen te doen en zijn geld te beheren. Wat betreft het aangaan en onderhouden van sociale relaties, op school, op het werk, met het sociale netwerk, is er met praten bij te sturen: vanuit gezin, het sociale netwerk en/of school. De cliënt kan zelf om hulp vragen en er is geen noodzaak tot het daadwerkelijk overnemen van taken.

Matige beperkingen

Matige beperkingen houden in dat het oplossen van problemen, het zelfstandig nemen van besluiten, het regelen van dagelijkse bezigheden en de dagelijkse routine (gebrek aan dag- en nachtritme) voor de cliënt niet vanzelfsprekend zijn. Dit levert af en toe zodanige problemen op dat de cliënt afhankelijk is van hulp. De communicatie gaat niet altijd vanzelf doordat de cliënt soms niet goed begrijpt wat anderen zeggen en/of zichzelf soms niet voldoende begrijpelijk kan maken. Het niet inzetten van Begeleiding kan leiden tot verwaarlozing/opname.

Zware beperkingen

Zware beperkingen houden in dat complexe taken voor de cliënt moeten worden overgenomen. Ook het uitvoeren van eenvoudige taken en communiceren gaan moeizaam. De cliënt kan niet zelfstandig problemen oplossen en/of besluiten nemen, hij kan steeds minder activiteiten zelfstandig uitvoeren. De zelfredzaamheid wordt problematisch. Voor de dagstructuur en het voeren van de regie is de cliënt afhankelijk van de hulp van anderen.

Ad. 2. Bewegen en verplaatsen

Bij zich bewegen en verplaatsen gaat het om de volgende aspecten:

- lichaamspositie handhaven;
- grove hand- en armbewegingen maken;
- fijne handbewegingen maken;
- lichtere voorwerpen tillen;
- gecoördineerde bewegingen maken met benen en voeten;
- lichaamspositie veranderen;
- trap op en af gaan zonder hulp(middelen);
- zich verplaatsen met hulp(middelen);

- voortbewegen binnenshuis, zonder hulp(middelen);
- gebruik maken van openbaar vervoer;
- eigen vervoermiddel gebruiken;
- voortbewegen buitenshuis zonder hulp(middelen);
- korte afstanden lopen;
- zwaardere voorwerpen tillen.

Lichte beperkingen
Lichte beperkingen houden in dat de cliënt niet meer zelf kan fietsen of autorijden en zich buitenshuis niet meer zonder hulpmiddel (bijvoorbeeld een rollator) kan voortbewegen. Met het gebruik van hulpmiddelen kan er nog veel, maar niet alles. Daarnaast kan de cliënt geen zware voorwerpen tillen. Het optillen van lichte voorwerpen levert soms problemen op, maar met wat hulp en eenvoudige aanpassingen lukt dit nog wel.
De cliënt kan de genoemde beperkingen in voldoende mate compenseren door hulp uit de omgeving en zo nodig door de inzet van hulp bij het huishouden en/of voorzieningen uit de Wmo.

Matige beperkingen
Matige beperkingen houden in dat het zelfstandig opstaan uit een stoel en gaan zitten soms problemen oplevert. Fijne handbewegingen worden minder vanzelfsprekend, maar ook de grove hand- en armbewegingen beginnen problemen te geven. De cliënt kan zich, ook met behulp van een rollator of rolstoel, moeilijker zelfstandig verplaatsen. Openbaar vervoer is eigenlijk ontoegankelijk voor de cliënt geworden, maar vanuit eigen middelen of de Wmo zijn hiervoor alternatieven mogelijk.

Zware beperkingen
Zware beperkingen houden in dat bij het opstaan uit een stoel, het gaan zitten en het in- en uit bed komen de cliënt volledig moet worden geholpen. Binnenshuis is de cliënt voor zijn verplaatsingen zowel naar een andere verdieping of gelijkvloers volledig afhankelijk van hulpmiddelen. Voor het oppakken of vasthouden van lichte voorwerpen is hulp nodig. Ondanks het gebruik van hulpmiddelen kan de cliënt de beperkingen onvoldoende compenseren in het dagelijks leven.

Ad. 3. Gedragsproblemen
Bij gedragsproblemen gaat het om de volgende aspecten:
- destructief gedrag (gericht op zichzelf en/of de ander, zowel letterlijk als figuurlijk);
- dwangmatig gedrag;
- lichamelijk agressief gedrag;
- manipulatief gedrag;
- verbaal agressief gedrag;
- zelf verwondend of zelfbeschadigend gedrag;
- grensoverschrijdend seksueel gedrag.
- drugs- en/of alcoholgebruik.

Lichte beperkingen
Lichte beperkingen houden in dat de cliënt lichte gedragsproblemen vertoont die bijsturing vereisen, maar geen directe of acute belemmering vormen voor de zelfredzaamheid. Het vertoonde gedrag kan relatief eenvoudig worden bijgestuurd door de omgeving van de cliënt, het gezin en/of de school. Bijsturing is voldoende zonder dat de overname noodzakelijk is.

Matige beperkingen
Matige beperkingen houden in dat de cliënt gedrag vertoont dat bijsturing en soms (gedeeltelijke)overname van taken vereist. Het cliëntsysteem kan slechts gedeeltelijk in de bijsturing van de cliënt voorzien. Het vertoonde gedrag vereist bijsturing door een deskundige professional. Als er geen deskundige bijsturing wordt geboden, verslechtert de situatie van de cliënt.

Zware beperkingen
Zware beperkingen houden in dat de cliënt ernstig probleemgedrag vertoont en hierdoor ontstaan zelfredzaamheidproblemen. Er is deskundige professionele sturing nodig om het gedrag in goede banen te leiden. Omdat er risico's zijn voor veiligheid van de cliënt of zijn omgeving is er continu hulp of begeleiding nodig.

Ad. 4. Psychisch functioneren
Bij psychisch functioneren gaat het om de volgende aspecten:
- concentratie;
- geheugen en denken;
- perceptie van omgeving.

Lichte beperkingen
Lichte beperkingen houden in dat de cliënt lichte problemen heeft met concentreren, geheugen en denken. De oorzaak kan in verschillende problemen liggen, zoals lichte sociaal-emotionele instabiliteit, stemmingsproblemen, of prikkelgevoeligheid. De concentratie en/of capaciteit tot informatieverwerking laat af en toe te wensen over. Met hulpmiddelen en enige aansturing is de zelfredzaamheid van de cliënt voldoende te ondersteunen. Er is geen noodzaak tot het overnemen van taken.

Matige beperkingen
Matige beperkingen houden in dat de cliënt vaak zodanige problemen heeft met de concentratie en informatieverwerking dat hiervoor hulp noodzakelijk is. Als er niet met regelmaat deskundige hulp wordt geboden, ervaart de cliënt in het dagelijks leven problemen bij de zelfredzaamheid.

Zware beperkingen
Zware beperkingen houden in dat de cliënt ernstige problemen heeft met de concentratie, het geheugen en denken en ook de waarneming van de omgeving. Hierdoor is volledige overname van taken door een deskundige professional noodzakelijk.

Ad. 5. Oriëntatiestoornissen
Bij oriëntatiestoornissen gaat het om de volgende aspecten:
- oriëntatie in persoon;
- oriëntatie in ruimte;
- oriëntatie in tijd;
- oriëntatie naar plaats.

Lichte beperkingen
Lichte beperkingen houden in dat de cliënt lichte problemen heeft met het besef van tijd en/of plaats. Het herkennen van personen en de omgeving levert geen problemen op. De problemen doen zich af en toe voor en de cliënt kan zich zelfstandig redden met hulp vanuit zijn netwerk. De beperkingen vormen geen bedreiging voor zijn zelfredzaamheid, want de cliënt kan veel taken op basis van ‘gewoonte’ zelfstandig uitvoeren.

Matige beperkingen
Matige beperkingen houden in dat de cliënt problemen heeft met het herkennen van personen en zijn omgeving. De zelfredzaamheid van de cliënt staat onder druk. De cliënt heeft vaak hulp nodig van anderen bij het uitvoeren van taken en het vasthouden van een normaal dagritme. Als er geen deskundige begeleiding wordt geboden, verslechtert de situatie van de cliënt.

Zware beperkingen
Zware beperkingen houden in dat de cliënt ernstige problemen vertoont in het herkennen van personen en van zijn omgeving. Hij is gedesoriënteerd en zijn zelfredzaamheid is aangetast. Ondersteuning bij dagstructurering en bij het uitvoeren van taken is noodzakelijk, ook is het overnemen van taken aan de orde.

Bijlage 2

Nadere regels Huishoudelijke Ondersteuning (HO) op grond van Resultaatfinanciering.
1. Huishoudelijke ondersteuning en resultaten.
Vanaf 1 juli 2015 is de gemeente overgegaan op het aanbieden van de voorziening huishoudelijke ondersteuning op grond resultaatfinanciering. Dit houdt in dat er niet meer geïndiceerd wordt op basis van in te zetten tijd bij een klant. In plaats daarvan wordt de opdracht verstrekt aan de aanbieder om resultaten bij de klant te behalen.

Huishoudelijke ondersteuning 1
Voor de basis voorziening Huishoudelijke Ondersteuning 1 (HO1) dienen de volgende resultaten te worden bereikt door de aanbieder.

1. Een schoon en leefbaar huis
In het algemeen gaat dit resultaat over het droog, nat, schoon en stofvrij maken en houden van de woning. Het gaat hierbij om het stofzuigen en het hygiënisch reinigen van de woonkamer, badkamer, keuken, toilet. Het dweilen van vloeren in ieder geval de woonkamer, de gebruikte slaapkamers, de keuken en de sanitaire ruimten.
Een balkon of eventuele berging voor zover dit noodzakelijk is voor het gebruik van de scootmobiel , zal meegenomen worden alsook andere ruimten die voor dagelijks gebruik noodzakelijk zijn.
Het reinigen van de ramen aan de buitenkant kan worden gedaan door algemeen gebruikelijke voorziening de glazenwasser en valt niet onder dit product. Bij de omvang van de woning wordt uitgegaan van een nieuwe woning binnen de sociale woningbouw. In het kader van maatwerk kan in overleg met de aanbieder bezien worden welke ruimten noodzakelijkerwijs schoongehouden moeten worden. Een aanvrager kan met een (sterk) afwijkende vraag ten aanzien van een grotere omvang van de woning dan sociale woningbouw geen extra budget ontvangen.

2. Beschikken over goederen voor primaire levensbehoeften
Het gaat hierbij om het kunnen beschikken over primaire levensbenodigdheden en zo nodig de bereiding van maaltijden. Boodschappen zijn beperkt tot de levensmiddelen, schoonmaakmiddelen, persoonlijke verzorgingsmiddelen en zaken die dagelijks/wekelijks gebruikt worden in het huishouden. De dagelijks benodigde hoeveelheid voedsel voor maaltijden en andere momenten waarop iets genuttigd wordt moet beschikbaar zijn. Daarbij dient rekening te worden met medische geïndiceerde diëten. Een bruikbare maaltijdvoorziening of boodschappenvoorziening die leidt tot het te bereiken resultaat is voorliggend op deze individuele voorziening. NB Indien de kosten van de dienst, zowel wat betreft producten als wat betreft extra bezorgkosten, dat rechtvaardigen, kan gekozen worden voor het inzetten van hulp om de boodschappen te doen.

3. Beschikken over schone draagbare en doelmatige kleding
Het gaat hierbij om het wassen, drogen en in bepaalde situaties strijken van kleding. We spreken hier uitsluitend over normale kleding voor alledag. Daarbij is het uitgangspunt dat zo min mogelijk kleding gestreken hoeft te worden (Wat betreft het strijken van kleding worden er geen lakens, theedoeken, zakdoeken en ondergoed etc. gestreken). Wat betreft de kleding wordt uitgegaan van een eigen verantwoordelijkheid ten aanzien van de keuze van kleding, die in principe niet hoeft te worden gestreken. Met het kopen van kleding kan hier rekening mee worden gehouden. Bij het wassen en drogen van kleding is het normaal gebruik te maken van de beschikbare - algemeen gebruikelijke - moderne hulpmiddelen, zoals een wasmachine en een droger. Het kunnen gebruiken van een strijk- en/of was service is voorliggend aan het inzetten van de hulp voor dit werk.

Huishoudelijke ondersteuning 2 (HO2)
Voor huishoudelijke ondersteuning 2 gelden dezelfde resultaten die behaald moeten worden als bij de basisvoorziening huishoudelijke ondersteuning 1. Echter is er bij de inzet van HO 2 sprake van een verminderd vermogen van de klant om de regie over het huishouden te hebben
Dit betekent dat de hulp ondersteund bij de organisatie van de huishouding, zoals planning van huishoudelijke zorg (wie doet wat) aandacht voor hygiëne in huis, advies en hulp bij het kopen van levensmiddelen, beheer van de levensmiddelenvoorraad, noodzakelijke opvang van thuiswonende kinderen. Bij HO 2 hoort dan ook het geven van instructie en voorlichting die direct is verbonden met verzorgende activiteiten; bijvoorbeeld stimulering bij het deels zelf uitvoeren van activiteiten. Enige begeleiding kan dus deel uitmaken van deze prestatie, waaronder noodzakelijke advisering aan informele zorgverleners van de klant welke bijdragen aan de te behalen resultaten.

Huishoudelijke ondersteuning 3 (HO3)
In uitzonderlijke situaties kan het voorkomen dat er een dusdanig moeilijke thuissituatie bij de klant is die het werken van de hulp ernstig bemoeilijkt. Het kan dan gaan om klanten met ernstige gedragspro-

blemen die van invloed zijn op het voeren van een huishouden en het ontvangen van zorg. Voorwaarde voor de inzet van HV 3 is dat het organiseren van een het huishouden meer competenties van de hulp vergt dan bij de inzet van HV1 en 2. Bij een indicatie voor HV 3 stemt de aanbieder de ondersteuning af met eventueel andere hulpverleners die bij het gezin betrokken zijn. Voor deze vorm van zorg kan gezien het specialistische karakter waarbij samenwerking binnen het lokale zorgnetwerk en met flankerende hulpverlening noodzakelijk is en het ontbreken van regie over het huishouden en /of financiën, geen Persoonsgebonden budget worden verstrekt.

Huishoudelijke ondersteuning 4 (HO4)
Bij HO4 gaat het om klanten waarbij de inzet van excessief veel ondersteuning nodig is in relatie tot de reguliere ondersteuning die op grond van de basis voorziening resultaatfinanciering HO1 of HO 2 kan worden geboden. Het is in principe zo dat alle resultaten behaald moeten worden met de inzet van HO1 en HO 2 bij de klant. In eerste instantie wordt dan ook bezien of de inzet van de aanbieder op grond van de basisvoorziening voldoende is om de resultanten te halen. De gemeente beoordeeld of er redelijkerwijs is aangetoond door de aanbieder dat het gaat om een excessieve ondersteuningsvraag waarvoor de resultaatfinanciering systematiek niet passend is. Bij HO4 wordt dan maatwerk geleverd bij een klant door met de aanbieder van HO voor de uitvoering van specifieke taken bij de klant, afspraken te maken. Bij HO4 wordt geïndiceerd in uren of minuten. De inzet van uren op grond van HO4 is altijd aanvullend op de ondersteuning die geboden wordt op grond van HO1 en HO2 en kan van tijdelijke aard zijn. De inzet van HO4 is van tijdelijke aard als er mogelijkheden zijn voor de klant of de aanbieder om de ondersteuning anders te organiseren waardoor op termijn geen inzet van HO4 noodzakelijk is. Voor de inzet van HO 4 wordt apart een indicatie afgegeven waarin de reden en de duur van de inzet van HO4 is vastgelegd. Voor HO 4 geldt een tarief van € 20,00 per uur.

2. Indiceren Huishoudelijke ondersteuning.
De voorziening HO behoort tot de maatwerkvoorzieningen die op grond van de Wmo kunnen worden toegekend aan de klant. Voor het toekennen van deze maatwerkvoorziening gelden dan ook de regels zoals verwoord in de verordening Maatschappelijke ondersteuning en nadere regels betreffende het toekennen van een maatwerkvoorziening in de Wmo.
De gemeente indiceert of een inwoner in aanmerking komt voor de maatwerkvoorziening HO op grond van deze regels en de ervaren beperkingen door de klant. De specifieke inzet van de aanbieder in relatie tot het halen van de resultaten en de beperkingen van de klant wordt vastgelegd in een ondersteuningsplan. De gemeente indiceert de soort ondersteuning die nodig is en bepaalt de inzet van HO 1, HO 2, HO3 of HO4 bij de klant door de zorgaanbieder.

3. Persoonsgebonden budget (PGB) en resultaatfinanciering.
De voorziening huishoudelijke ondersteuning kan op verzoek van de klant geleverd worden in de vorm van een PGB. Het PGB is afgestemd op de systematiek van de natura voorziening Huishoudelijke Ondersteuning op grond van resultaatfinanciering. Dit betekent dat er bij een PGB ook gewerkt wordt met de 3 resultaten die behaald moeten worden bij huishoudelijke ondersteuning in natura. Bij het PGB geldt dan ook een vast weekbudget waarvan de klant ondersteuning kan inkopen. In het verlengde van de voorziening in natura wordt ook bij budgethouders HO verwacht dat zij waar mogelijk meer gebruik maken van het eigen netwerk en algemene voorliggende voorzieningen zoals een boodschappenservice, strijkservice en glazenwasser om de resultaten te bereiken.
Voor het verkrijgen van een PGB dient de klant hiertoe een persoonlijk plan in te dienen bij de gemeente waarin wordt aangegeven hoe de kwaliteit en effectiviteit van de ondersteuning wordt geborgd en hoe de resultaten worden bereikt. Dit plan wordt gezien als gelijkwaardig aan ondersteuningsplan dat de aanbieder samen met de klant maakt. De gemeente beoordeeld of het ingediende plan voldoende basis biedt voor het halen van de resultaten bij de klant.

Excestarief PGB
Voor klanten met een PGB kan op grond van de dezelfde criteria als bij zorg in natura gekozen worden voor een combinatie tussen een PGB voor HO 1 of HO 2 en de inzet van HO 4 uren excestarief. De gemeente kan bepalen dat de ondersteuningsvraag excessief is in relatie tot de mogelijkheden voor de inzet van ondersteuning van het standaard weekbedrag voor HO 1 of HO 2. De inzet van HO 4 uren bij het PGB geschiedt op dezelfde wijze als bij zorg in natura. Dit betekent dat er in het geval van een PGB met de klant afspraken worden gemaakt over de inzet van extra ondersteuning voor specifieke taken die niet redelijkerwijs met het reguliere budget kunnen worden ingekocht. De inzet van HO4 gebeurt op basis van uren voor specifieke taken. De klant blijft hierbij een PGB houden op basis van resultaatfinanciering plus extra uren HO 4 voor deze specifieke taken. Bij het PGB geldt een uurtarief van 70 % van het tarief in natura.